

Huismusonderzoek Dorpsstraat 15-17 te Nieuwkoop

Aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Status:	Definitief
Project:	BE/2021/218
Datum:	31 mei 2020
Samensteller(s):	ir. ing. K.J. Rebergen
Collegiale toets:	ing. G. Fairhurst
Opdrachtgever:	

BURO SRO B.V.
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht

Contactpersoon:	dhr. R. van der Made
-----------------	----------------------

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

© Blom Ecologie B.V./ Buro SRO B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

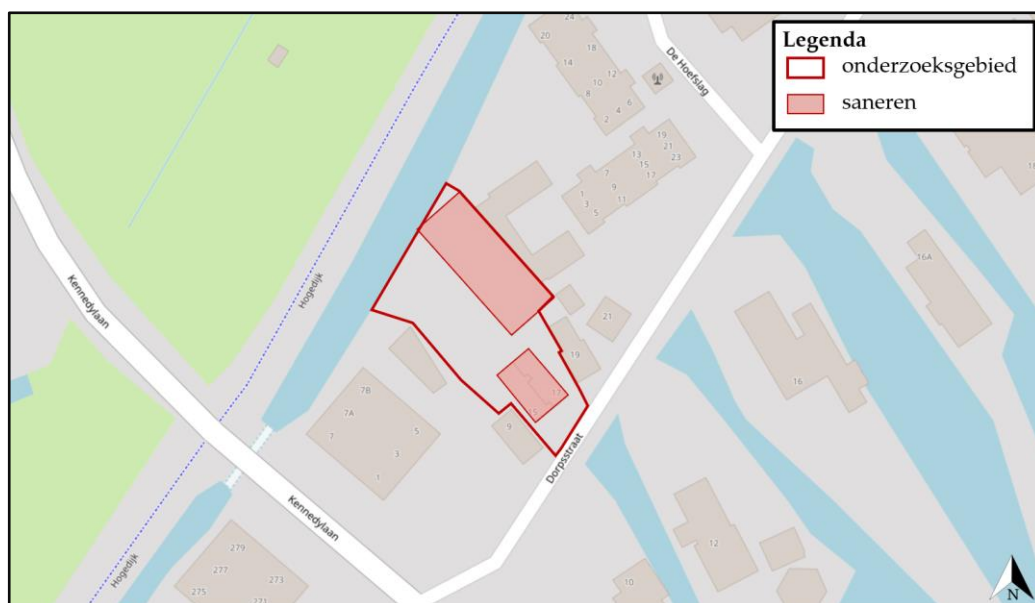
Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doel	4
1.2 Plangebied	5
1.3 Werkzaamheden	6
1.4 Mogelijk aanwezige soorten	6
1.5 Kader Wet natuurbescherming	7
2 Methode	8
2.1 Theoretisch kader	8
2.2 Praktische uitvoering	8
2.3 Inventarisaties	8
2.4 Specifieke omstandigheden	9
3 Resultaten	10
3.1 Huismus	10
3.2 Overige soorten	12
4 Conclusie	13
4.1 Huismus	13
4.2 Overige soorten	13
4.3 Te treffen maatregelen	13
4.4 Inrichtingsplan	13
5 Bronnen.....	15
Bijlage 1 Overzicht waarnemingen.....	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Aan de Dorpsstraat 15-17 zijn drie percelen waarop een twee-onder-een-kapwoning en een loods zijn gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de bestaande woning en loods op de planlocatie te saneren ten behoeve van een appartementencomplex. Ter inventarisatie van deze effecten heeft er een oriënterend onderzoek plaatsgevonden op de planlocatie met als doel het vaststellen al dan niet uitsluiten van (potentieel) beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten van de sloopwerkzaamheden op deze beschermde natuurwaarden (Pieterman, 2021).

Figuur 1.1 Het plangebied is gelegen aan de Dorpsstraat 15-17 te Nieuwkoop (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

Op basis van het oriënterende onderzoek kon de aanwezigheid van nestlocaties of leefgebied van huismus niet uitgesloten worden (zie tabel 1.1). Om vast te stellen of de woning daadwerkelijk een functie hebben voor vorengenoemde soorten was aanvullend onderzoek noodzakelijk. Buro SRO B.V. heeft Blom Ecologie B.V. verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. In voorliggende rapportage worden de bevindingen beschreven.

Onderzoeksdoel

In dit aanvullende onderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen centraal gesteld:

- Is de huismus aanwezig in het plangebied?
- Op welke wijze maakt de huismus gebruik van het plangebied? Zijn in het plangebied nesten en/of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig?
- Hebben de voorgenomen activiteiten een negatief effect op de voorkomende soorten en/of de functionaliteit van de nesten en/of verblijfplaatsen en leefomgeving van huismus?

1.2 Plangebied

De planlocatie is gelegen aan de Dorpsstraat 15-17 (figuur 1.2). Op de planlocatie is een twee-onder-een-kapwoning en een loods gesitueerd. De woningen op de planlocatie verkeerde ten tijde van het veldbezoek in vervallen staat. Zo vertoonden de kozijnen en dakkapellen rotte plekken en waren er scheuren aanwezig in de gevels. De voortuin van de planlocatie vertoont een laag kwaliteitsbeeld. De twee-onder-een-kapwoning is opgetrokken uit halfsteense muren zonder luchtsponw en bestaat uit twee bouwlagen. De woning beschikt over een piramidedak bedekt met platte dakpannen en een vaalwit dak overstek. Op het piramidedak zijn vier dakkapellen en twee schoorstenen aanwezig. Aan de noordwestzijde van de woning is een uitbouw gesitueerd. De uitbouw is opgetrokken uit houten rabatdelen en bestaat uit één bouwlaag. Het dak is bedekt met een golfplaten dakbedekking. Tegen de uitbouw aan zijn een aantal coniferen en zwarte elzen gesitueerd. Deze dienen binnen de beoogde ontwikkeling gekapt te worden. Ten noorden van de woning is een loods gesitueerd. De loods is opgetrokken uit halfsteense muren zonder luchtsponw en bestaat uit één bouwlaag. Het dak is bedekt met een golfplaten dakbedekking en beschikt niet over dakbeschot. De achtertuin aan de westzijde van de loods vertoont een laag kwaliteitsbeeld. In de tuin is een bomenrij van voornamelijk zwarte elzen aanwezig.

Direct ten noordwesten van de planlocatie stroomt de Ringvaart. De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door het stedelijk gebied van Nieuwkoop ten noorden van de planlocatie en de Nieuwkoopse plassen op een afstand van circa 150 meter ten zuidoosten.

Figuur 1.2 Fotografische indruk van de planlocatie en de directe omgeving hiervan. Linksboven de twee-onder-een-kap. De overige foto's laten de loods zien.

1.3 Werkzaamheden

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ontwikkeling betreft het saneren van de twee-onder-een-kapwoning, de aanbouw en de loods en het kappen van een aantal coniferen, zwarte elzen en eik ten behoeve van de realisatie van een appartementencomplex voor in totaal 9 woningen. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- saneren van bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- kappen van bomen: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

1.4 Mogelijk aanwezige soorten

Uit het oriënterend onderzoek (Pieterman, 2021) is gebleken de woningen niet geschikt zijn voor huismusnesten, maar er wel sprake kan zijn van essentieel leefgebied (aanwezigheid groenstructuren) van de soort.

Tabel 1.1 Overzicht van de Soortenbescherming. Voor de benoemde soorten geldt dat aanvullend onderzoek benodigd is (Pieterman, 2021).

Soortenbescherming			
Soortgroep	Beschermings-regime Wet nb	Soortspecifiek onderzoek	Mogelijk functie plangebied
Vaatplanten		Nee	
Grondgebonden zoogdieren		Nee	
Vleermuizen		Nee	
Amfibieën		Nee	
Reptielen		Nee	
Vissen		Nee	
Insecten en andere ongewervelden		Nee	
Vogels Huismus	Artikel 3.1	Ja	Functioneel leefgebied

Figuur 1.3 Aan de noordzijde van de twee-onder-een-kapwoning zijn groenstructuren aanwezig die een mogelijk een essentiële functie vervullen voor de huismus. Hiervoor dient aanvullend onderzoek plaats te vinden.

1.5 Kader Wet natuurbescherming

De soortenbescherming van Wet natuurbescherming valt op grond van internationale verdragen en nationaal beschermde soorten, uiteen in drie verschillende beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes betreffen de Vogelrichtlijn (art. 3.1), Habitatrichtlijn (art. 3.5) en de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). De bescherming van huismus valt onder de Vogelrichtlijn. Binnen de Vogelrichtlijn wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan het leefgebied en de nestplaats jaarrond beschermd zijn en de overige broedvogels waarvan de nestplaats en het leefgebied enkel beschermd zijn tijdens de broedperiode.

Wnb, art 3.1 lid 2 en 4 (Vogelrichtlijnsoorten)

Lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

2 Methode

2.1 Theoretisch kader

Ten behoeve van ecologische onderzoek naar een aantal beschermde soorten in Nederland zijn door experts richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn in zekere mate juridische kaders gaan vormen bij de toetsing van onderzoeken op juistheid en volledigheid. Voor de huismus en de gierzwaluw zijn deze richtlijnen vastgelegd in de Kennisdocumenten (BIJ12, 2017). In tabel 2.1 wordt beknopt weergegeven wat de onderzoeksperioden en methode zijn.

Tabel 2.1 *Samenvatting van de uitgangspunten ten behoeve van huismusonderzoek zoals deze zijn geformuleerd in het Kennisdocument huismus (BIJ12, 2017).*

Huisumus
<i>Nest:</i> Aantoonbaar door: - Visueel onderzoek in periode 1 april t/m 15 mei (2x veldbezoek avond/ochtend) - Visueel onderzoek in de periode 10 maart t/m 20 juni (4x veldbezoek avond/ochtend) - Inspectie (oplichten dakpannen) in de periode 15 september/1 maart (1x veldbezoek) <i>Functioneel leefgebied:</i> Bestaat met name uit foerageer en slaapplekken. Wordt vastgesteld door waarnemingen en gedrag van alle aanwezige huismussen. (Kennisdocument huismus BIJ12)

2.2 Praktische uitvoering

De praktische uitvoering valt uiteen in standaardprocedure tijdens elk veldbezoek, de reactieve onderzoekswijze die gehanteerd wordt en, indien van toepassing, de aanvullende onderzoeksmethodes.

2.3 Inventarisaties

Veldbezoeken

De planlocatie is 2x bezocht door medewerkers van Blom Ecologie B.V. (tabel 2.2). Tijdens deze bezoeken zijn de planlocatie en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van huismus. Tijdens het onderzoek is met name gelet op nest indicerend gedrag van huismus. Tevens is gelet op de veelgebruikte structuren door huismus.

Tabel 2.2 *Veldbezoeken op de planlocatie, met per veldbezoek welke functies onderzocht worden en het aantal waarnemers dat is ingezet. De weersomstandigheden voldeden aan de minimumcriteria zoals opgenomen in de Kennisdocumenten (2017).*

Veldbezoek	Functie	Aantal pers.	Datum	Zon ▼ ▲	Tijd	Weersomstandigheden
Huisumus 1	Leefgebied	1	09-04-2021	06.58	07:30-09:30	6/8, droog, 3 Bft, 6°C
Huisumus 2	Leefgebied	1	21-04-2021	06.30	07.00-09.00	1/8, droog, 0-1 Bft, 7°C

Gebruikte materialen

Het huismusonderzoek is uitgevoerd met behulp van een verrekijker.

2.4 Specifieke omstandigheden

Tijdens de uitvoering van het onderzoek hebben er zich geen dusdanige omstandigheden voorgedaan die een vertekend beeld geven van de verzamelde resultaten.

3 Resultaten

3.1 Huismus

Nesten

De bebouwing had geen potentie voor huismusnesten (Pieterman, 2021). Buiten de planlocatie zijn 5 huismusnesten aangetroffen. Dit betreft aan de Dorpsstraat 9 (figuur 3.1).

Functioneel leefgebied

In de groenstructuren binnen de planlocatie zijn enkele huismussen voor een korte tijd waargenomen. In de jonge esdoorn spullen waren ze relatief langer aanwezig. Binnen de ruimere omgeving (straal van 100 m) zijn de huismussen in diverse andere groenstructuren waargenomen. In de coniferen is de groep voor kortere tijd aanwezig geweest tijdens de rondes en werd er waarneembaar gefoerageerd in deze coniferen. Hierdoor is het aannemelijk dat de huismussen de groenstructuren sporadisch gebruiken (c.q. functioneel leefgebied), maar dit geen essentiële betekenis heeft voor de populatie.

Tabel 3.1 Locaties huismusnesten plus omschrijving.

Adres	Aantal	Omschrijving
Dorpsstraat 9	4	onder overstek
Dorpsstraat 9	1	onder nok

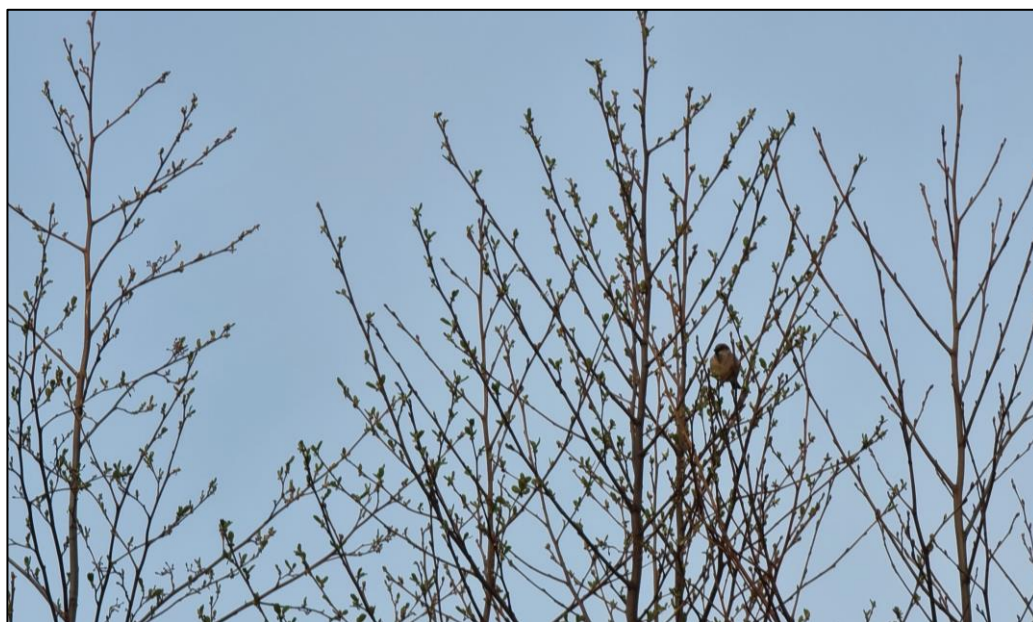
Figuur 3.1 Overzicht van de nesten en het leefgebied van huismus op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan. De groenstructuren binnen de planlocatie zijn niet essentieel (verantwoording: het kaartmateriaal is vervaardigd in QGIS).

Figuur 3.2 De openingen van de huismusnesten (buiten planlocatie) bevinden zich merendeel onder het overstek. Direct onder het overstek zijn op vensterbank dan ook uitwerpselen van huismus aangetroffen.

Figuur 3.3 Een waargenomen roepende huismus man (buiten planlocatie) tijdens de ronde d.d. 9 april 2021.

Figuur 3.4 Een waargenomen huismus man in de groenstructuren tijdens de ronde d.d. 24 april 2021.

3.2 Overige soorten

In de Dorpsstraat 9 zijn 2 spreekuurnesten aangetroffen. De spreekuur betreft een cat. 5 vogelsoort onder de Vogelrichtlijn. Echter valt deze bebouwing buiten de planlocatie en zullen deze nesten behouden blijven. In bijlage 1 is een grotere afbeelding met een totaaloverzicht van alle aanwezige soorten opgenomen.

Tabel 3.2 Locaties nesten en verblijfplaatsen van overige soorten. VRL: vogelrichtlijn

Omschrijving	Soort	Aantal	Bescherming
Dorpsstraat 9	Spreekuur	2	VRL, cat. 5.

Figuur 3.3 Overzicht van de nesten van overige soorten op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan (verantwoording: het kaartmateriaal is vervaardigd in QGIS).

4 Conclusie

4.1 Huismus

In de periode april 2021 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de huismus in het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in het Kennisdocument huismus (BIJ12, 2017). Tijdens de quickscan is reeds beoordeeld dat de woningen binnen de planlocatie geen potentie bevatten voor huismusnesten. Tijdens het aanvullend onderzoek is vastgesteld dat de huismus weliswaar gebruik maken van de groene hagen (c.q. functioneel leefgebied), maar dit echter geen essentiële functie omvat. Om deze beperkte functie op te vangen, wordt vóór de sloop van de bebouwing een aantal strekkende meters groen aangeplant (zie 4.4 *inrichtingsplan*). De beoogde sloop leidt niet tot het overtreden van een verbodsbepaling in het kader van de Wet natuurbescherming. Een ontheffing is derhalve niet noodzakelijk, mits er wordt voldaan aan het inrichtingsplan.

4.2 Overige soorten

De bebouwing binnen de planlocatie is ongeschikt voor nesten van overige soorten broedvogels.

4.3 Te treffen maatregelen

Gezien de afstand van de huidige te saneren bebouwing en de huismusnesten, dienen de sloopwerkzaamheden en werkzaamheden die grote trillingen veroorzaken (heien) buiten het broedseizoen van de huismus plaats te vinden. Dat betekent in de periode september – februari.

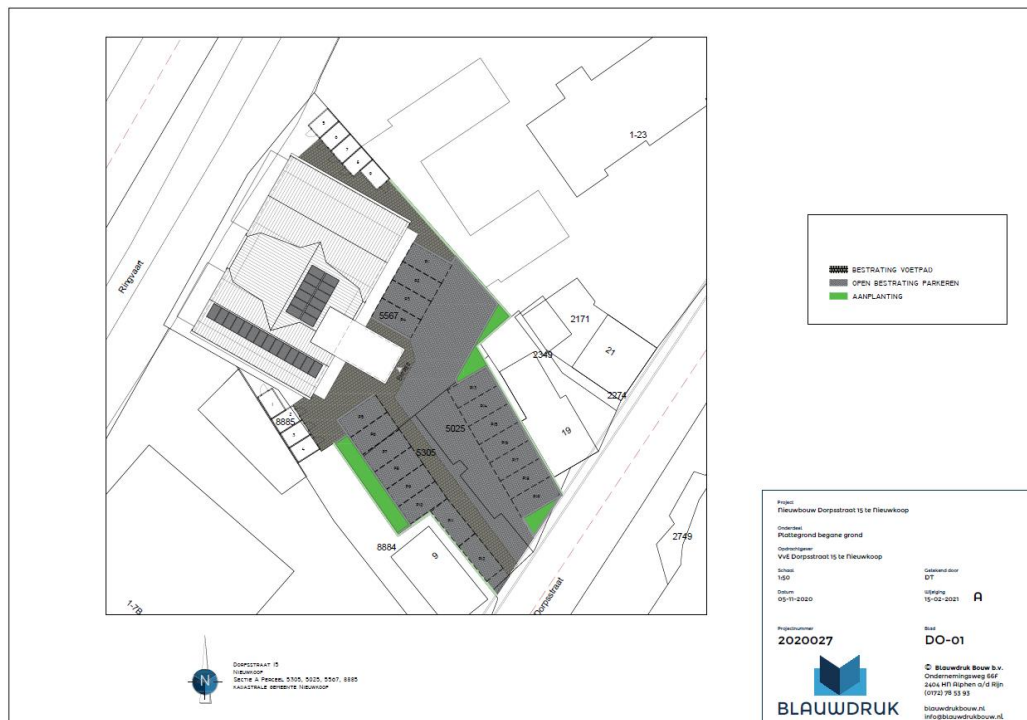
4.4 Inrichtingsplan

Door de beoogde ontwikkeling zullen enkele groenstructuren verloren gaan. Deze groenstructuren bevatten géén essentiële functie voor de huismus. De huismussen maakten er slechts sporadisch gebruik van. Echter, om ook deze beperkte functie van de groenstructuren op te vangen, is ervoor gekozen om vóór het saneren nieuwe groenstructuren aan te planten (figuur 4.1). Hierdoor zal gewaarborgd worden dat de lokale huismuspopulatie in de omgeving zelfs zal groeien. Qua groenstructuren worden onderstaande soorten voor de huismus geadviseerd:

- *Sambucus nigra* (gewone vlier);
- *Viburnum opulus* (Gelderse roos);
- *Prunus spinosa* (sleedoorn);
- *Rhamnus frangula* (sporkehout);
- *Ligustrum vulgare* (gewone liguster).

Om te zorgen dat de groenstructuren direct een functie zullen hebben voor de huismus, dient de aanplant van de nieuwe hagen minimaal 150 cm te zijn en dient er ongeveer 15 strekkende meter gerealiseerd te worden om de circa 10 meter huidige haag te 'compenseren'. Bij voorkeur wordt een combinatie van bovengenoemde soorten aangeplant.

Daarbij zal in de nieuwbouw circa 8 tot 10 inbouwstenen gerealiseerd worden, om zo de huismussen een nestvoorzieningen te geven binnen de planlocatie (figuur 4.2). In de toekomstige situatie zal de huismus er dus op vooruit gaan.

Figuur 4.1 De toekomstige situatie waarbij de groene delen ten gunste van de huismus zullen worden ingericht, om zo de lokale huismuspopulatie te ondersteunen.

Figuur 4.2 De huidige bebouwing bevat géén huismusnesten. Echter zal in de nieuwbouw 8-10 inbouwstenen (VivaraPro, type NK MU 07) ingemetseld worden op de noord- of oostzijde, hierdoor zal er een groei voor de huismuspopulatie mogelijk zijn.

5 Bronnen

BIJ12, 2017. Kennisdocument huismus, *Passer domesticus*. BIJ12, Utrecht

Pieterman, L., 2021. Quicksan Wet nb Dorpsstraat 15-17 te Nieuwkoop (herzien)rapportage
17 februari 2021. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

Gebruikte websites

www.arcgis.nl

www.ruimtelijkeplannen.nl

www.sovon.nl

Bijlage 1 Overzicht waarnemingen

Figuur 1 Overzicht van de nesten en het functioneel leefgebied van huismus op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan (verantwoording: het kaartmateriaal is vervaardigd in QGIS).

Figuur 2 Overzicht van de nesten van overige soorten op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan (verantwoording: het kaartmateriaal is vervaardigd in QGIS).

